

FAS 3

Bild: Robert Nyberg

**Av staten påbjuden
kränkande särbehandling**

eller

Rimliga arbetsvillkor

HUR VILL VI HA DET?

Föreningen
SLUSSA
Vänner

www.slussa.se

Fas 3 och andra bidragsanställningar

Fas 3, eller *Sysselsättningsfasen*, är sista delen av jobb- och utvecklingsgarantin, JUG, det arbetsmarknadspolitiska program som infördes av Alliansregeringen juli 2007. De första i Fas 3 började våren 2009.

Fas 3 innebär att den som inte har fått ett jobb efter 450 dagar (ca 1,5 år) erbjuds sysselsättning hos en så kallad "anordnare" som Arbetsförmedlingen utser, t ex företag, studieförbund, ideell organisation, kyrkan, kommunen. Fas 3-anordnaren har arbetsmiljöansvar, men har i övrigt inget arbetsgivaransvar och behöver inte betala någon lön, men får ändå 225 kronor i bidrag per dag för varje Fas 3-deltagare.

Juni 2011 beslutade riksdagen att ge regeringen i uppdrag att stoppa vidare anvisningar till Fas 3. Regeringen har i stället valt att vidta vissa förändringar samt ändra namn till "Sysselsättningsfas".

SLUSSA Vänner anser att:

- nuvarande system som ger möjlighet att tjäna pengar på arbetssökande genom att vara "anordnare" av sysselsättning måste upphöra.
- alla arbetsmarknadsåtgärder skall vara grundade på ett tillförskap i respekt där individens egen vilja kommer i fokus.
- alla arbetsmarknadsåtgärder ska vara A-kassegrundande.
- i stället för att ersätta behov inom offentliga sektorn med "sysslor", behövs det normala anställningar enligt kollektivavtal.
- det krävs höjda ersättningar i A-kassa, sjukpenning och sjukersättning.
- alla arbetssökande ska få ekonomiskt stöd genom arbetsförmedlingen eller försäkringskassan och inte föras över till socialtjänsten.
- arbetsförmedlingen måste återfå resurser och verktyg för att kunna utreda och slussa ut arbetssökande till arbeten som ska vara anpassade till de arbetssökandes förutsättningar.
- möjlighet till kompetenshöjande utbildning ska finnas vid arbetslöshet.
- det måste bli bättre information från arbetsförmedlingen till arbetssökande om vilka regler som gäller och om förändringar som berör den arbetssökande.

FAS3 – en horribel mardröm

En betraktelse från insidan av Fas3, av Nicklas Jagelind

FAS3 är en mardröm där du dagligen plågas av inte bara dina egna tankar utan även av att höra och ser hur andra människor i samma situation kämpar mot ett vrickat system. Det bryter långsamt ner din livsglädje totalt. Även saker som gjorde dig glad tidigare blir alltmer meningslösa.

Att söka jobb från en FAS3-placering är likt att försöka simma i öppet hav utan armar och ben. Eventuell räddningspersonal trycker envist ner ditt huvud under ytan. Du ploppar planlöst omkring som ett flöte utan tecken på räddning. Hur mycket du än kämpar för att överhuvudtaget hålla dig flytande blir du nedtryckt lite djupare varje gång du lyckats ta dig upp till ytan.

Vad menar jag med det?

Jo, att söka jobb ifrån FAS3 innebär att kohandla med arbetsgivare om hur billig du kan göra dig som arbetssökande. Ju fler bidrag till arbetsgivarna, desto bättre. De vill ju tjäna så mycket pengar som möjligt i sin verksamhet. I verkligheten innebär det att helst jobba gratis, eller med väsentligt nedsatt lön. Det är mycket få lyckligt lottade som kommer i närheten av att bli anställd på lika villkor som de andra på samma arbetsplats. Du jobbar från 6 månader till 1 år, när tiden är inne för att villkoren ska ändras, hittar arbetsgivaren på en kreativ ursäkt för att inte anställa dig.

Så där står du igen - arbetslös.

Har du haft ett stöd som berättigat dig till A-kassa så räknas den på hur mycket du haft i lön från din senaste arbetsplats, vilket i vanliga fall resulterar i en ganska låg A-kassa eftersom du var tvungen att göra dig så billig som möjligt för att få börja på arbetsplatsen. Om du har tur kan du klara hyra och räkningar och kanske precis klara matkostnaden för en person under en månad. Har du familj beror det på om din respektive tjänar så att ni kan klara er.

Har du haft ett stöd som inte berättigat dig till A-Kassa, sitter du snart på Arbetsförmedlingen för att skriva in dig till FAS3 igen.

Arbetsförmedlaren tittar på dig lite snett och undrar varför du hastigt fått din anställning avslutad? Du förklarar situationen, varpå handläggaren suckar och det nästan hörs hur han eller hon tänker: "Skitsnack, så skulle de aldrig göra". Du blir återigen inskriven i FAS3 och Cirkus Arbetslös har öppnat sina portar.

Så vad händer nu?

Arbetsförmedlingen bombar dig med brev om "Informationsträffar". Du

får veta att det som gäller är att dagligen besöka en verksamhet av någon typ för att fylla villkoren för ditt Aktivitetsstöd.

För att få ut dina pengar från aktivitetsstödet ska du månatligen rapportera din närvaro genom en blankett till Försäkringskassan. Inga problem, det känns ganska självklart. Men dessutom ska du skriva en så kallad "aktivitetsrapport" till Arbetsförmedlingen. Detta är bara ytterligare ett sätt att trycka ner dig under ytan som du redan knappt klarar att hålla näsan över. Du ska alltså sitta och skriva "dagbok"(!), som de faktiskt uttrycker det, till Arbetsförmedlingen för bedömning om du förtjänar att kunna äta nästa månad eller inte.

När räkningarna ramlar ner och du räknar med utbetalning så finns ändå ingen utbetalning?! Du ringer till Försäkringskassan där du antingen får brottas med en pappersknuffare, utan förståelse för andra människor, som efter en timmes onödigt tjafsande kan tänka sig att trycka på knappen.

Alternativet är en gladlynt handläggare som svarar och ber om ursäkt för att ärendet dröjt. "Fantastiskt! Nu kommer mina pengar äntligen i alla fall". Nej, Försäkringskassan har 14 dagars behandlingstid på sina ärenden, så någon gång inom de 14 dagarna betalas pengarna ut. Påminnelser och straffavgifter för försenade betalningar växer snabbt.

Du grubblar dag som natt, sover allt sämre, tappar all positiv energi och gräver till slut ner dig i bitterhet, ledsamhet och hopplöshet. Har du också depression eller en otrolig värk från arbetsskada, vilket inte alls är ovanligt inom just FAS3, så upptas stora delar av din energi och dina tankar kring just dessa problem.

Du ser inget hopp om förändring. Det i nuläget växande och alltmer attraktiva alternativet till detta är att helt enkelt avsluta sin närvaro på denna runda jord. Är du då så pass ärlig att du uttrycker dig på så vis när någon frågar dig hur du mår skickas du på utredningar där resultatet blir att du ska medicineras för din depression vilket kostar pengar du inte har. Detta för att hitta en balans som är tillräckligt stabil för att kunna sätta dig på samma ställe igen och där Arbetsförmedlingen precis börjat riva biljetter för nästa åktur på Cirkus Arbetslös. Ska det vara så här?

Politiker i alla dess färger, Arbetsförmedling, Försäkringskassa och dess underhuggare kommer att envist mena att så här är det inte alls. Istället skyller man på initiativlösa, energilösa och lata arbetslösa - som tvingas svälja det tillsammans med sina mediciner och allt annat som han/hon ska behöva utstå.

Så här ser verkligheten ut för många arbetslösa och inskrivna i FAS3 idag.